

vil anvende saa og saa meget, og saa maa Kravene rette sig efter de Penge, der bevilges; men ved monumentale Bygninger som den, der her er Tale om, maa Pengene rette sig efter Kravene, her kan der ikke være Tale om forskellige Grader; hvad der skal til, det skal til. Denne Betragtning passer dog næppe heller her; her kan godt være Tale om forskellige Grader. Der er allerede under Forhandlingerne nævnt forskellige Modifikationer. Spørgsmaalet om, hvorvidt der skal lægges Kobbertag eller Blytag, er een Ting, som fortjener at overvejes, det er af ikke ganske ringe finansiell Betydning. Spørgsmaalet om Tuf eller Munkesten kan ogsaa trænge til Overvejelse, og det samme gælder Spørgsmaalet om Anvendelse af Granit. Kort sagt, der er en hel Række tvivlsomme Spørgsmaal vedrørende Arbejdets Udførelse, for ikke at tale om det Spørgsmaal, i hvor stort et Omfang man skal beslutte sig til straks at udføre Restaurationen. Under Forhandlingerne i Udvalget antydede den ærede Minister forskellige Veje man kunde gaa og nævnedes blandt andet, at man kunde gaa til en Restauration af Koret og Korset og udfyde det øvrige til nærmere Overvejelse og Udførelse paa et senere Tidspunkt. Men Udvalget stod saaledes, at det var noget vanskeligt at tage Standpunkt til saadanne Forslag, før det havde faaet Sagen nærmere undersøgt. Jeg ved godt, der er ærede Medlemmer, der sige: Det er Ting, som et Udvalg ikke kan undersøge. Man maa enten gaa ind paa Sagen, som den nu foreligger, eller forkaste den. Men jeg ser ikke rettere, end at det er Finansudvalgets og derefter Folketingets Pligt i et Spørgsmaal af saa stor pekuniær Betydning at overveje, paa hvilken Maade man kan faa Arbejdet udført i en tilfredsstillende Form og dog for en rimelig Udgift. Det er atter og atter Tilfældet med de Sager, vi have for i Finansudvalget, at Udvalget maa sige: Sagtyndige ere vi ikke, men her foreligger forskellige Forslag, vi maa vælge imellem. Vi maa undersøge Sagen, saa godt vi kunne, efter hvad der foreligger, og søge at danne os en Mening om, i hvilken Udstrækning vi kunne anbefale den til Tinget. Og her har det forekommet Finansudvalget vanskeligt at gøre det alene efter de Tegninger og Overslag, der forelaa. Der er gjort en Smule Bøjer med den Tanke, at et Underudvalg af Finansudvalget skulde rejse til Ribe, for at se Kirken paa Stedet. Man har sagt: Hvorledes kunne de undersøge den? De vilde være lige saa kloge, naar de havde været derovre, som da de rejste hjemmefra. Sa,

hvis Underudvalget rejste uden al Besledning, kunde det maaste gaa saaledes. Men jeg forudsætter, at hvis Underudvalget kom der, vilde det saa fornøden sagtyndig Besledning, saa det blev i Stand til at forstaa, hvad det drejede sig om, og til, naar det kom tilbage, at vejlede Udvalgets øvrige Medlemmer, saa de bedre end før kunde vælge mellem de forskellige Forslag. Jeg tror ikke, man uden videre kan give sig Arkitekterne i Bold. Vi have i de senere Aar haft forskellige Eksempler paa Restaurationsarbejder, ogsaa ved Kirkebygninger, med Hensyn til hvilke man bagefter har været i stor Tvivl, om man er gaaet den rette Vej. Jeg skal blot nævne Bjernede Kirke og Maribo Kirke, som i Fjor blev diskuteret saa stærkt her i Tinget, og der kunde nævnes mange andre Eksempler. Den ærede Minister vilde trøste os med, at den Sum, der maatte blive bevilget, maaste ikke vilde gaa helt med. Men det vilde stride imod al Erfaring i saadanne Forhold. Jeg tror, man kan være ganske vis paa, at hvad der vedtages her, vil gaa med, og vi maa endda ikke være uforberede paa, at det ved et Foretagende af denne Art kan gaa, som det er gaaet saa mange Gange før, at der under Arbejdets Gang opdages det ene og det andet Arbejde, der skal gøres, saa at man kommer til en større Udgift, end der fra først af var kalkuleret. Man maa derfor, naar man staar over for et saadant Foretagende, lægge Planen saa sparsommeligt, som muligt, fra først af; der kan endda løbe noget paa under Vejs. Hvis man lægger Planen flottere end nødvendigt, saa vil der senere let blive saa meget større Overstridelser. Det forekommer mig derfor, vi maa have undersøgt, hvad der kan udrettes for en Sum som en halv Million, og hvilken Udgift der er til, at Udgiften virkelig kan holdes inden for denne Sum, inden vi tage nogen endelig Beslutning. Den Byggeplan, der nu er Tale om, vil blandt andet medføre meget betydelige Arkitekt- og Konduktørhonorarer; saa vidt jeg kan se af Overslagene 66,600 Kr., og hvor der er Tale om saa store Honorarer, som der maa være ved en saadan Foranstaltning, kunne vi næppe lade Arkitekterne være ene om at bestemme Restaurationens Omfang. Fra flere Sider er Sagen bleven anbefalet af nationale Grunde, og jeg for min Del kan ganske slutte mig til disse Udtalelser. Thi det maa vel erindres, at det ingenlunde er Flertallets Mening, at Bevillingen skal nægtes. Det er kun Meningen, at den skal udsættes til ad Mære, for at de Undersøgelser kunne foretages, som vi have ønsket, og jeg mener,